

OBSAH

PREDHOVOR	17
ÚVOD	19
1. VŠEOBECNÁ PEDIATRIA (M. Šašinka)	21
1.1 RAST A VÝVIN DIETĚTA (J. Buchanec, K. Javorka)	24
1.1.1 ROZDELENIE DETSKÉHO VEKU	24
1.1.2 RAST DIETĚTA	24
1.1.3 VÝVIN	30
1.2 VÝŽIVA (L. Kovács)	35
1.2.1 VÝŽIVA DIETĚTA V PRVOM ROKU ŽIVOTA	35
1.2.2 BEŽNÉ PROBLÉMY S KRMENÍM V PRVOM ROKU ŽIVOTA	43
1.2.3 VÝŽIVA PO PRVOM ROKU ŽIVOTA	44
1.2.4 PROBIOTIKÁ, PREBIOTIKÁ A FUNKČNÉ POTRAVINY	46
1.2.5 ALTERNATÍVNA VÝŽIVA V DETSKOM VEKU	46
1.3 FARMAKOTERAPIA V PEDIATRII (M. Šašinka)	48
1.3.1 OSOBITNOSTI FARMAKOTERAPIE V JEDNOTLIVÝCH OBDOBIACH DETSKÉHO VEKU	48
1.3.2 RESORPCIA LIEKOV V DETSKOM VEKU	51
1.3.3 OSOBITOSTI FARMAKOKINETIKY LIEKOV V DETSKOM VEKU	52
1.3.4 VYLUČOVANIE LIEKOV V DETSKOM VEKU	54
1.3.5 INÉ FAKTORY OVPLYVNÚJÚCE FARMAKOTERAPIU	55
1.4 ANTIBIOTIKÁ (M. Šašinka)	57
1.4.1 ZÁSADY PRE INDIKÁCIU ANTIBIOTÍK	57
1.4.2 STRUČNÝ PREHLAD ANTIBIOTÍK POUŽÍVANÝCH V PEDIATRII	60
1.4.3 INIČIÁLNA LIEČBA NAJČASTEJŠÍCH INFEKCIÍ V DETSKOM VEKU	63
1.5 SYNDRÓM NÁHLEHO A NEOČAKÁVANÉHO ÚMRTIA DOJČIAT (M. Kuchta)	68
2. SYMPTOMATOLÓGIA (L. Kovács)	71
2.1 HORÚČKA A HORÚČKA NEZNÁMEHO PŮVODU (L. Kovács)	73
2.1.1 PROLONGOVANÁ HORÚČKA – HORÚČKA NEZNÁMEHO PŮVODU	75
2.1.2 PERIODICKÉ HORÚČKY	76
2.2 BOLESTI BRUCHA (I. Čierna)	78
2.3 BOLESTI HLAVY (P. Sýkora)	81
2.3.1 AKÚTNE BOLESTI HLAVY	81
2.3.2 CHRONICKÉ BOLESTI HLAVY	82
2.4 OBSTIPÁCIA (I. Čierna)	84
2.5 ENURÉZA (L. Kovács)	88
2.5.1 PRIMÁRNA ENURÉZA	88
2.5.2 KOMPLIKOVANÁ A SEKUNDÁRNA ENURÉZA	88
2.5.3 INKONTINENCIA A ČASTÉ MOČENIE	89
2.6 VRACANIE (I. Čierna)	93
2.7 HEPATOSPLENOMEGÁLIA (L. Podracká)	97
2.7.1 STAVY SPOJENÉ S PREDOMINANTNOU SPLENOMEGÁLIOU	97
2.7.2 STAVY SPOJENÉ S PREDOMINANTNOU HEPATOMEGÁLIOU	97
2.7.3 STAVY SPOJENÉ S HEPATOSPLENOMEGÁLIOU	99
2.8 LYMFADENOPATIA (L. Podracká)	101
2.8.1 GENERALIZOVANÁ LYMFADENOPATIA	101
2.8.2 REGIONÁLNA LYMFADENOPATIA	102
2.9 OPUCHY (L. Podracká)	105
2.9.1 GENERALIZOVANÉ OPUCHY	105
2.9.2 LOKÁLNE OPUCHY	106
2.10 KRČE (P. Sýkora)	109
2.10.1 NEPILEPTICKÉ ZÁCHVATOVÉ STAVY	109
2.10.2 TYPICKÉ ZÁCHVATOVÉ STAVY V JEDNOTLIVÝCH VEKOVÝCH OBDOBIACH	109
2.11 MENTÁLNA RETARDÁCIA (P. Sýkora)	111
3. INTENZÍVNA STAROSTLIVOSŤ V DETSKOM VEKU (T. Šagát)	115
3.1 ZÁKLADNÉ PRINCÍPY INTENZÍVNEJ STAROSTLIVOSTI	117
3.1.1 CIELE A ORGANIZÁCIA INTENZÍVNEJ STAROSTLIVOSTI (S. Dluholucký, T. Šagát)	117
3.1.2 TRANSPORT (K. Kralinský)	117
3.1.3 MONITOROVANIE (P. Gašparec, J. Koppl, L. Laho)	118
3.1.4 MECHANICKÁ PODPORA VENTILÁCIE (M. Beier)	121
3.1.5 LIEČEBNÉ A DIAGNOSTICKÉ VÝKONY (I. Novák, M. Fedor)	123
3.2 SPOLOČNÉ PROBLÉMY INTENZÍVNEJ STAROSTLIVOSTI	128
3.2.1 ISCHEMICKOREPERFÚZNE POŠKODENIE (S. Dluholucký)	128
3.2.2 KARDIOPULMONÁLNA RESUSCITÁCIA (T. Šagát, R. Riedel)	129
3.2.3 MULTIORGÁNOVÉ ZLYHANIE (T. Šagát)	134
3.2.4 NOZOKOMIÁLNE INFEKcie (K. Kralinský)	135
3.2.5 SEPSA (T. Šagát, R. Riedel, J. Tuhársky)	136
3.2.6 MOZGOVÁ SMRŤ (T. Šagát)	140
3.2.7 SEDÁCIA A ANALGÉZIA (K. Kralinský)	141

3.3 ŠPECIFICKÉ PROBLÉMY INTENZÍVNEJ STAROSTLIVOSTI	146
3.3.1 RESPIRAČNÝ SYSTÉM (T. Šagát, R. Riedel)	146
3.3.2 KARDIOVASKULÁRNY SYSTÉM (T. Šagát, R. Riedel, J. Tuhársky)	154
3.3.3 NERVOVÝ SYSTÉM (T. Šagát)	157
3.3.4 AKÚTNE ZLYHANIE PEČENE (T. Šagát)	160
3.3.5 ANAFYLAKTICKÝ ŠOK (I. Novák, T. Šagát)	161
3.3.6 NUTRIČNÁ PODPORA KRITICKY CHORÝCH DETÍ (T. Šagát, R. Riedel)	163
4. NEONATOLÓGIA (T. Šagát)	167
4.1 ÚVOD (P. Šimurka, S. Dluholucký)	170
4.1.1 DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE A NOVORODENECKÁ ÚMRTNOSŤ	170
4.1.2 ZÁKLADNÉ POJMY NOVORODENECKÉHO VEKU (T. Šagát)	171
4.2 OSOBITOSTI FYZIOLÓGIE PLODU A NOVORODENCA (T. Šagát)	173
4.2.1 INTRAUTERINNÝ VÝVOJ	173
4.2.2 ADAPTÁCIA NOVORODENCA NA EXTRAUTERINNÉ PROSTREDIE	175
4.3 RIZIKOVÁ ŤARCHAVOSŤ A PÔROD (I. Frič, F. Bauer)	180
4.3.1 RIZIKOVOSŤ A CHOROBNOSŤ V PRIEBEHU ŤARCHAVOSTI (I. Frič)	180
4.3.2 RIZIKOVOSŤ A MORBIDITA V PRIEBEHU PÔRODU (F. Bauer, K. Demová)	181
4.4 POPÔRODNÁ STAROSTLIVOSŤ (T. Šagát, D. Chovancová, I. Frič)	183
4.4.1 VYŠETRENIE A OŠETRENIE NOVORODENCA (I. Frič, D. Chovancová)	183
4.4.2 KLASIFIKÁCIA NOVORODENCOV (T. Šagát)	184
4.4.3 URGENTNÉ STAVY V PORÔDNEJ SÁLE (T. Šagát)	186
4.4.4 RESUSCITÁCIA NOVORODENCA (T. Šagát)	188
4.5 STABILIZÁCIA, MONITOROVANIE A TRANSPORT NOVORODENCA (S. Dluholucký)	191
4.5.1 STABILIZÁCIA NOVORODENCA	191
4.5.2 MONITOROVANIE NOVORODENCA	191
4.5.3 TRANSPORT NOVORODENCA	191
4.6 SKRÍNINGOVÉ VYŠETRENIA NOVORODENCOV (D. Chovancová, I. Frič)	192
4.6.1 POVINNÝ SKRÍNING	192
4.6.2 SELEKTÍVNY SKRÍNING	193
4.7 NOVORODENCI S NÍZKOU PÍRODNOU HMOTNOSŤOU (D. Chovancová, M. Huttová, I. Frič)	194
4.7.1 CHARAKTERISTIKA	194
4.7.2 STAROSTLIVOSŤ O NOVORODENCA S NÍZKOU PÍRODNOU HMOTNOSŤOU	194
4.7.3 NEDONOSENÝ NOVORODENEC	195
4.7.4 HYPOTROFICKÝ NOVORODENEC	197
4.8 CHOROBY RESPIRAČNÉHO SYSTÉMU NOVORODENCOV (F. Bauer, L. Kralovič)	199
4.8.1 DYCHOVÁ TIESEŇ	199
4.8.2 PRECHODNÉ TACHYPNOE NOVORODENCOV	199
4.8.3 APNOE	200
4.8.4 PNEUMÓNIE U NOVORODENCOV	200
4.8.5 SYNDRÓM ASPIRÁCIE MEKONIÓNU	201
4.8.6 PNEUMOTORAX	202
4.8.7 SYNDRÓM HYALÍNOVÝCH BLANIEK	203
4.8.8 BRONCHOPULMONÁLNA DYSPLÁZIA	205
4.8.9 SYNDRÓM WILSONOVEJ-MIKITYHO (T. Šagát)	206
4.9 SYNDRÓM ABÚZU A NÁHLEHO VYSADENIA LIEKOV (F. Bauer, G. Magyarová)	207
4.10 INFEKcie NOVORODENCOV (M. Huttová)	209
4.10.1 BAKTÉRIOVÉ INFEKcie	210
4.10.2 MYKOTICKÉ INFEKcie	212
4.10.3 VÍRUSOVÉ INFEKcie A TOXOPLAZMÓZA (TORCH)	212
4.11 CHOROBY NERVOVÉHO SYSTÉMU (F. Bauer, M. Zibolen, V. Dancziová, L. Královič)	215
4.11.1 PERINATÁLNA TIESEŇ CNS	215
4.11.2 KRČE U NOVORODENCA	215
4.11.3 HYPOTONICKÝ SYNDRÓM	216
4.11.4 INTRAKRANIÁLNE KRVÁCANIE U NOVORODENCA	216
4.12 CHOROBY INÝCH SYSTÉMOV	219
4.12.1 POHYPOXICKÝ SYNDRÓM NOVORODENCA (D. Chovancová, I. Frič)	219
4.12.2 SYNDRÓM PRETRVÁVANIA PLÚCNEJ HYPERTENZIE (T. Šagát)	221
4.12.3 HYPERBILIRUBINÉMIE NOVORODENCOV (I. Frič, T. Šagát)	222
4.12.4 KRVÁCANIE ZÁVISLÉ OD VITAMÍNU K (F. Bauer, A. Bystrická, L. Kralovič)	225
4.12.5 NOVORODENEC DIABETICKEJ MATKY (M. Huttová)	226
4.12.6 DLHODOBÁ STAROSTLIVOSŤ O DETI S PERINATÁLNOU PATOLÓGIU (M. Huttová)	227
5. ADOLESCENCIA (M. Šašinka)	229
5.1 FYZIOLÓGIA PUBERTY	231
5.1.1 SOMATICKÉ ZMENY PUBERTY	231
5.1.2 FUNKČNÉ ZMENY ORGANIZMU	232
5.1.3 ŠTÁDIÁ PUBERTY	234
5.1.4 HODNOTENIE PRIEBEHU PUBERTY	235
5.1.5 KOMPLEX NEUROPSYCHICKÝCH ZMIEN	236
5.2 PORUCHY PUBERTY	237
5.2.1 PUBERTAS PRAECOX	237
5.2.2 PUBERTAS TARDA	240
5.3 STAROSTLIVOSŤ O DORAST (M. Šašinka, K. Furková)	245

6. PORUCHY VNÚTORNÉHO PROSTREDIA (L. Kovács, T. Šagát)	247
6.1 TELOVÉ TEKUTINY (T. Šagát)	249
6.1.1 ROZDELENIE TELOVÝCH TEKUTÍN	249
6.1.2 REGULÁCIA OBJEMU TELOVÝCH TEKUTÍN	250
6.1.3 REGULÁCIA OSMOLÁLNOSTI TELOVÝCH TEKUTÍN	251
6.2 PORUCHY HOSPODÁRENIA S VODOU (poruchy osmolálnosti) (L. Kovács)	252
6.2.1 ZÁKLADNÉ POJMY	252
6.2.2 HYPONATRIÉMIA	252
6.2.3 HYPERNATRIÉMIA	253
6.3 PORUCHY HOSPODÁRENIA SO SODÍKOM (L. Kovács)	255
6.3.1 DEFICIT TELOVÉHO SODÍKA - DEHYDRATÁCIA	255
6.3.2 NADBYTOK TELOVÉHO SODÍKA - HYPERHYDRATÁCIA	257
6.4 PORUCHY HOSPODÁRENIA S DRASLÍKOM (T. Šagát)	258
6.4.1 HYPOKALIÉMIA	258
6.4.2 HYPERKALIÉMIA	259
6.5 PORUCHY HOSPODÁRENIA S CHLÓROM (T. Šagát)	262
6.5.1 HYPOCHLORÉMIA	262
6.5.2 HYPERCHLORÉMIA	262
6.6 PORUCHY ACIDOBÁZICKEJ ROVNOVÁHY (L. Kovács)	263
6.6.1 ACIDOBÁZICKÁ ROVNOVÁHA U ČLOVEKA	263
6.6.2 PRIMÁRNE METABOLICKÉ A RESPIRAČNÉ PORUCHY	263
6.6.3 METABOLICKÁ ACIDÓZA	265
6.6.4 METABOLICKÁ ALKALÓZA	265
6.6.5 RESPIRAČNÁ ACIDÓZA (T. Šagát)	266
6.6.6 RESPIRAČNÁ ALKALÓZA	267
6.6.7 ZMIEŠANÉ PORUCHY ACIDOBÁZICKEJ ROVNOVÁHY	267
7. PORUCHY IMUNITY (M. Šašinka, P. Čižnár)	269
7.1 IMUNITA (P. Čižnár)	271
7.1.1 NEŠPECIFICKÉ IMUNITNÉ MECHANIZMY	271
7.1.2 ŠPECIFICKÉ IMUNITNÉ MECHANIZMY	273
7.1.3 VÝVIN IMUNITNÉHO SYSTÉMU U DIEŤAŤA	276
7.1.4 IMUNIZÁCIA (H. Kayserová)	278
7.2 PORUCHY IMUNITY V DETSKOM VEKU	285
7.2.1 IMUNODEFICIENCIE (M. Šašinka, P. Čižnár)	285
7.2.2 ALERGIA (H. Kayserová, P. Bánovčin)	302
7.2.3 AUTOIMUNITA (M. Šašinka)	310
7.3 VYŠETRENIE IMUNITY V PEDIATRII (P. Čižnár)	315
7.3.1 ZÁKLADNÉ KLINICKÉ VYŠETRENIE PORÚCH IMUNITY	315
7.3.2 LABORATÓRNE IMUNOLOGICKÉ VYŠETRENIE	316
7.3.3 MOLEKULOVÁ DIAGNOSTIKA A GENETICKÉ VYŠETRENIA PORÚCH IMUNITY	318
7.3.4 ALERGOLOGICKÉ VYŠETRENIE	318
8. PORUCHY VÝŽIVY (M. Šašinka, T. Šagát)	319
8.1 AKÚTNE PORUCHY VÝŽIVY DOJČIAT A BATOLIAT (T. Šagát, M. Kováčová)	321
8.1.1 HNAČKOVÉ CHOROBY DOJČIAT A BATOLIAT	321
8.1.2 INFEKČNÉ HNAČKY	325
8.1.3 ALERGICKÉ HNAČKY	328
8.1.4 HNAČKY VYVOLANÉ LIEKMI	328
8.1.5 ALIMENTÁRNE HNAČKY	328
8.2 CHRONICKÉ PORUCHY VÝŽIVY (M. Šašinka)	329
8.2.1 DYSTROFIA	329
8.2.2 KWASHIORKOR	331
8.3 ANOREXIA NERVOSA (L. Tichá, J. Birčák)	333
8.4 OBEZITA (M. Kúseková)	337
8.4.1 PRIMÁRNA OBEZITA	337
8.4.2 SEKUNDÁRNA OBEZITA	337
8.5 HYPOVITAMINÓZY A HYPERVITAMINÓZY (M. Šašinka)	341
8.5.1 VITAMÍN A	341
8.5.2 VITAMÍNY B	342
8.5.3 VITAMÍN C	344
8.5.4 VITAMÍN D	345
8.5.5 VITAMÍN K	349
8.5.6 VITAMÍN E	349
8.5.7 LÁTKY PODOBNÉ VITAMÍNOM	350
9. CHOROBY GASTROINTESTINÁLNEHO TRAKTU (M. Šašinka)	351
9.1 FYZIOLÓGIA (M. Šašinka)	355
9.2 VRODENÉ ANOMÁLIE TRÁVIACEHO TRAKTU (M. Šašinka, M. Vidiščák)	356
9.2.1 ATRÉZIA PAŽERÁKA	356
9.2.2 PYLOROSTENOSIS CONGENITA	356
9.2.3 OBŠTRUKCIA DVANÁSTNIKA	357
9.2.4 MALROTÁCIA ČREVA A VOLVULUS	359
9.2.5 OBŠTRUKCIA TENKÉHO ČREVA	359

9.2.6	CHRONICKÁ PSEUDOOBŠTRUKCIA ČREVA	361
9.2.7	MEGACOLON CONGENITUM	363
9.2.8	MECKELOVO DIVERTIKULUM	366
9.2.9	MALFORMÁCIE ANUSU A REKTA	366
9.3	CHOROBY DUTINY ÚSTNEJ, JAZYKA A SLINNÝCH ŽLIAZ (M. Kuchta)	367
9.3.1	ANOMÁLIE A VÝVOJOVÉ CHYBY	367
9.3.2	ZÁPALY SLIZNÍC	368
9.3.3	CHOROBY JAZYKA	368
9.3.4	CHOROBY SLINNÝCH ŽLIAZ	369
9.3.5	CUDZIE TELESÁ	370
9.4	CHOROBY PAŽERÁKA (T. Székyová)	371
9.4.1	GASTROEZOFÁGOVÝ REFLUX A REFLUXOVÁ CHOROBA	371
9.4.2	ZÁPAL PAŽERÁKA (EZOFAGITÍDA)	372
9.4.3	ACHALÁZIA PAŽERÁKA	372
9.4.4	HIÁTOVÁ HERNIA	372
9.4.5	DIVERTIKULY PAŽERÁKA	372
9.4.6	MALLORYHO - WEISSOV SYNDRÓM	372
9.4.7	EZOFAGOVÉ VARIXY	372
9.4.8	CUDZIE TELESÁ V PAŽERÁKU	373
9.5	CHOROBY ŽALÚDKA (D. Székyová)	374
9.5.1	VRODENÉ ANOMÁLIE ŽALÚDKA	374
9.5.2	GASTRITÍDA	374
9.5.3	PORUCHY MOTILITY ŽALÚDKA	377
9.5.4	FUNKČNÉ PORUCHY ŽALÚDKA	377
9.5.5	GASTROPATIE	377
9.5.6	CUDZIE TELESÁ V ŽALÚDKU	378
9.5.7	PERFORÁCIA ŽALÚDKA	378
9.6	MALABSORPČNÝ SYNDRÓM (M. Šašinka)	379
9.6.1	VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA	379
9.6.2	PORUCHY TRÁVENIA	382
9.6.3	PORUCHY ABSORPCIE	384
9.6.4	MALABSORPCIA PRI ANATOMICKÝCH ZMENÁCH ČREVA	396
9.7	CHOROBY ČREVA (I. Čierna)	397
9.7.1	CHRONICKÉ NEŠPECIFICKÉ ZÁPALOVÉ CHOROBY ČREVA	397
9.7.2	PSEUDOMEMBRÁNOVÁ KOLITÍDA	402
9.7.3	NEKROTIZUJÚCA ENTEROKOLITÍDA NOVIRODENCŮV	403
9.7.4	POLYPY A DEDIČNÉ POLYPOVÉ SYNDRÓMY HRUBÉHO ČREVA	404
9.7.5	CHRONICKÉ HNAČKOVÉ CHOROBY (M. Šašinka)	405
9.8	CHIRURGICKÉ CHOROBY TRÁVIACEHO TRAKTU (M. Dragula, J. Buchanec)	411
9.8.1	PERITONITIS	411
9.8.2	AKÚTNA APENDICITÍDA	412
9.8.3	INVAGINÁCIA	414
9.8.4	HERNIA	415
9.8.5	FISSURA ANI	416
9.9	CHOROBY PEČENE (M. Šašinka)	417
9.9.1	VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA	417
9.9.2	METABOLIZMUS BILIRUBÍNU	420
9.9.3	NEKONJUGOVANÉ HYPERBILIRUBINÉMIE	421
9.9.4	KONJUGOVANÉ HYPERBILIRUBINÉMIE	424
9.9.5	HEPATÁLNA ENCEFALOPATIA (M. Šašinka, T. Šagát)	430
9.9.6	NEALKOHOLOVÁ STEATÓZA PEČENE (M. Kuchta)	435
9.9.7	CHRONICKÉ HEPATITÍDY	436
9.9.8	METABOLICKÉ CHOROBY PEČENE	439
9.9.9	ZLYHANIE PEČENE, HEPATÁLNA KÓMA	442
9.9.10	CHOROBY ŽLČNÍKA	443
9.9.11	CIRHÓZA PEČENE, PORTÁLNA HYPERTENZIA	443
9.10	CHOROBY PANKREASU (M. Šašinka)	446
9.10.1	VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA	446
9.10.2	VRODENÉ ANOMÁLIE PODŽALÚDKOVEJ ŽLÁZY	446
9.10.3	VRODENÉ PORUCHY EXKREČNEJ FUNKCIE PANKREASU	446
9.10.4	ZÁPALOVÉ A AUTOIMUNITNÉ CHOROBY PANKREASU	447
9.10.5	NÁDORY PANKREASU	450
9.11	PARAZITY ČREVNÉHO TRAKTU (M. Kuchta)	451
9.11.1	PROTOZOOVÉ INFEKCIE	451
9.11.2	TENIÓZY	451
9.11.3	NEMATODÓZY	452
9.11.4	PREVENCIA PARAZITÓZ ČREVNÉHO TRAKTU	453
10.	CHOROBY RESPIRAČNÉHO SYSTÉMU (A. Kapellerová, P. Bánovčín, M. Brezina, H. Kayserová)	455
10.1	PATOFYZIOLÓGIA VENTILAČNO-RESPIRAČNÝCH PORÚCH (M. Brezina)	458
10.1.1	TRANSPORT PLYNOV MEDZI VZDUCHOM A TKANIVAMI	458
10.1.2	PORUCHY SYSTÉMOVEJ CIRKULÁCIE	459
10.2	VYŠETROVACIE METÓDY PRI CHOROBÁCH RESPIRAČNÉHO SYSTÉMU (V. Hupka)	460
10.2.1	ANAMNÉZA A FYZIKÁLNE VYŠETRENIE	460

10.2.2 ZOBRAZOVACIE VYŠETROVACIE METÓDY	460
10.2.3 FUNKČNÉ VYŠETRENIE PĽÚC	461
10.2.4 BRONCHOSKOPIA A BRONCHOALVEOLOVÁ LAVÁŽ	463
10.2.5 BIOPSIA PĽÚC	463
10.3 INFEKČIE RESPIRAČNÉHO SYSTÉMU (A. Kapellerová)	464
10.3.1 AKÚTNE INFEKČIE HORNÝCH DÝCHACÍCH CIEST	465
10.3.2 ZÁPALY HRTANA	466
10.3.3 ZÁPALY PRIEDUŠIEK A PRIEDUŠINIEK	469
10.3.4 ZÁPALY PĽÚC	472
10.3.5 ŤAŽKÝ AKÚTNÝ RESPIRAČNÝ SYNDRÓM - SARS	488
10.3.6 VTÁČIA CHRÍPKA	489
10.4 TUBERKULÓZA (M. Brezina)	491
10.4.1 ÚVOD	491
10.4.2 PĽÚCNA TUBERKULÓZA	493
10.4.3 MIMOPLÚCNA TUBERKULÓZA	494
10.5 NEINFEKČNÉ CHOROBY RESPIRAČNÉHO SYSTÉMU	499
10.5.1 VRODENÉ CHYBY DÝCHACIEHO SYSTÉMU (A. Kapellerová)	499
10.5.2 IDIOPATICKÁ FIBRÓZA PĽÚC (H. Kayserová)	504
10.5.3 HEMOSIDERÓZA PĽÚC (P. Bánovčín)	505
10.5.4 PĽÚCNA ALVEOLOVÁ PROTEINÓZA (P. Bánovčín)	507
10.5.5 EDÉM PĽÚC (P. Bánovčín)	508
10.5.6 ATELEKTÁZA A EMFYZÉM PĽÚC (P. Bánovčín)	509
10.5.7 CYSTICKÁ FIBRÓZA (H. Kayserová)	510
10.5.8 SARKOIDÓZA (P. Bánovčín)	521
10.5.9 CHRONICKÉ GRANULÓMOVÉ CHOROBY (P. Bánovčín)	523
10.5.10 PRIMÁRNA RIASINKOVÁ DYSKINÉZA (A. Kapellerová)	524
11. CHOROBY SRDCA A KRVNÉHO OBEHU (T. Šagát, M. Benedeková)	527
11.1 PATOFYZIOLÓGIA CIRKULÁCIE (T. Šagát)	530
11.1.1 FYZIOLÓGIA SRDCA	530
11.1.2 PATOFYZIOLÓGIA REGULÁCIE VÝKONU SRDCA	534
11.1.3 ZLYHANIE SRDCA	536
11.2 VYŠETRENIE KARDIOVASKULÁRNEHO SYSTÉMU	542
11.2.1 ANAMNÉZA A FYZIKÁLNE VYŠETRENIE (T. Šagát)	542
11.2.2 RÖNTGENOVÉ VYŠETRENIE SRDCA (A. Formánek)	544
11.2.3 ZÁKLADY ELEKTROKARDIOGRAFIE (V. Milovský)	546
11.2.4 ECHOKARDIOGRAFIA (J. Mašura)	550
11.2.5 INVÁZNE VYŠETRENIE SRDCA (J. Mašura)	555
11.3 PORUCHY SRDCOVÉHO RYTMU (V. Milovský)	558
11.3.1 KLASIFIKÁCIA PORÚCH RYTMU	558
11.3.2 EXTRASYSTOLY	558
11.3.3 BRADYKARDIE	560
11.3.4 TACHYKARDIE	562
11.4 VRODENÉ CHYBY SRDCA (M. Benedeková, A. Augustínová, J. Mašura, P. Kunovský)	569
11.4.1 OTVORENÝ DUCTUS ARTERIOSUS	569
11.4.2 DEFEKT PREDSEIŇOVÉHO SEPTA	572
11.4.3 DEFEKT KOMOROVÉHO SEPTA	574
11.4.4 ATRIOVENTRIKULÁRNY DEFEKT SEPTA	576
11.4.5 STENÓZA PĽÚCNYCH	577
11.4.6 STENÓZA AORTY	579
11.4.7 INSUFICIENCIA AORTY	582
11.4.8 KOARKTÁCIA AORTY	583
11.4.9 KARDIOMYOPATIE	586
11.4.10 FALLOTOVA TETRALÓGIA	588
11.4.11 ATRÉZIA PĽÚCNYCH BEZ DEFEKTU KOMOROVÉHO SEPTA	591
11.4.12 ATRÉZIA TRIKUSPIDÁLNEJ CHLOPNE	592
11.4.13 SPOLOČNÝ ARTÉRIOVÝ TRUNKUS	593
11.4.14 TRANSPOZÍCIA VEĽKÝCH CIEV	594
11.4.15 HYPOPLASTICKÝ SYNDRÓM ĽAVEJ KOMORY	596
11.4.16 TOTÁLNY ANOMÁLNY NÁVRAT PĽÚCNYCH ŽÍL	597
11.4.17 SPOLOČNÁ KOMORA	600
11.4.18 MALPOZÍCIA SRDCA	601
11.4.19 KRITICKÉ CHYBY SRDCA V NOVORODENECKOM VEKU	601
11.5 REUMATICKÁ HORÚČKA A ZÍSKANÉ CHYBY SRDCA (D. Mozolová, T. Šagát)	606
11.5.1 REUMATICKÁ HORÚČKA	606
11.5.2 ZÍSKANÉ CHYBY SRDCA	610
11.6 CHOROBY ENDOKARDU, MYOKARDU A PERIKARDU (T. Šagát)	611
11.6.1 INFĚKČNÁ ENDOKARDITÍDA	611
11.6.2 MYOKARDITÍDA	614
11.6.3 PERIKARDITÍDA	617
11.7 ARTÉRIOVÁ HYPERTENZIA (T. Šagát, V. Vršanská)	620
11.7.1 FYZIOLÓGIA REGULÁCIE KRVNÉHO TLAKU	620
11.7.2 ESENCIÁLNA HYPERTENZIA	622
11.7.3 SEKUNDÁRNA HYPERTENZIA	624

12. CHOROBY POHYBOVÉHO APARÁTU (M. Šašinka)	635
12.1 AUTOIMUNITNÉ CHOROBY SPOJIVA (M. Šašinka, V. Vargová)	637
12.1.1 JUVENILNÁ IDIOPATICKÁ ARTRITÍDA (V. Vargová)	637
12.1.2 SYSTÉMOVÝ LUPUS ERYTHEMATOSUS (M. Šašinka)	643
12.1.3 SYSTÉMOVÉ VASKULITÍDY (M. Šašinka)	652
12.1.4 SYNDRÓM CINCA (M. Šašinka)	656
12.1.5 SJÖGRENÖV SYNDRÓM (M. Šašinka)	656
12.2 CHOROBY SVALOV (V. Vargová)	658
12.2.1 CHOROBY SAMOTNÉHO SVALU	658
12.3 CHOROBY KOSTÍ A KLBOV (M. Šašinka)	663
12.3.1 ANOMÁLIE HLAVY	663
12.3.2 CELKOVÉ KOSTNÉ DYSPLÁZIE	665
12.3.3 METABOLICKÉ CHOROBY KOSTÍ	670
13. CHOROBY KRVI A KRVOTVORNÝCH ORGÁNOV (K. Furková)	671
13.1 VÝVOJOVÉ ZMENY VO FUNKCII A TVORBE ERYTROCYTOV (K. Furková, M. Skraková)	674
13.1.1 MIESTA TVORBY ERYTROCYTOV	674
13.1.2 INTENZITA TVORBY ERYTROCYTOV, REFERENČNÉ HODNOTY	674
13.1.3 FETÁLNE A POSTNATÁLNE HEMOGLOBÍNY	675
13.2 ANÉMIA (K. Furková, M. Skraková)	676
13.2.1 ANÉMIA Z PORUCHY KRVOTVORBY	676
13.2.2 ANÉMIA ZO ZVÝŠENÝCH STRÁT ČERVENÝCH KRVINIEK	685
13.3 POLYGLOBÚLIA (K. Furková, M. Skraková)	693
13.3.1 PRIMÁRNA POLYGLOBÚLIA	693
13.3.2 SEKUNDÁRNA POLYGLOBÚLIA	693
13.4 CHOROBY BIELEJ KRVNEJ ZLOŽKY (Z. Lалуhová-Striežencová)	694
13.4.1 VÝVOJOVÉ ZMENY V POČTE BIELYCH KRVINIEK	694
13.4.2 KVANTITATÍVNE ZMENY BIELYCH KRVINIEK	694
13.4.3 MORFOLOGICKÉ ZMENY BIELYCH KRVINIEK	701
13.4.4 PORUCHY FUNKCIE BIELYCH KRVINIEK	701
13.5 PORUCHY HEMOSTÁZY (Z. Lалуhová-Striežencová)	704
13.5.1 FYZIOLÓGIA HEMOSTÁZY	704
13.5.2 ZVLÁŠTNOSTI HEMOSTÁZY V DETSKOM VEKU	706
13.5.3 VÝŠETROVACIE METÓDY HEMOSTÁZY	707
13.5.4 PORUCHY CIEVNEJ ZLOŽKY	707
13.5.5 PORUCHY TROMBOCYTOV	707
13.5.6 VRODENÉ KOAGULOPATIE	713
13.5.7 ZÍSKANÉ KOAGULOPATIE	716
13.5.8 TROMBOFILNÉ STAVY	717
13.6 MALÍGNE CHOROBY KRVI (E. Kaiserová)	723
13.6.1 LEUKÉMIA	723
13.6.2 MALÍGNE LYMFÓMY	732
14. CHOROBY OBLIČIEK (M. Šašinka)	741
14.1 SYNDROMOLÓGIA OBLIČKOVÝCH CHORÔB (M. Šašinka, L. Podracká)	744
14.1.1 RENÁLNE SYNDRÓMY (M. Šašinka)	745
14.1.2 FORMOVANÉ ELEMENTY V MOČI (L. Podracká)	746
14.1.3 PROTEINÚRIA (M. Šašinka)	751
14.2 VRODENÉ ANOMÁLIE OBLIČIEK A MOČOVÝCH CIEST (M. Šašinka)	756
14.2.1 ANOMÁLIE POČTU OBLIČIEK	756
14.2.2 APLÁZIA, HYPOPLÁZIA A DYSPLÁZIA OBLIČKY	757
14.2.3 ANOMÁLIE TVARU A POLOHY OBLIČKY	759
14.2.4 CYSTY OBLIČIEK	759
14.2.5 ANOMÁLIE OBLIČKOVÝCH CIEV	759
14.2.6 ANOMÁLIE MOČOVÝCH CIEST	759
14.2.7 ANOMÁLIE GENITÁLU	762
14.3 NEFROTICKÝ SYNDRÓM (M. Šašinka, L. Podracká)	764
14.4 GLOMERULONEFRITÍDY (M. Šašinka)	778
14.4.1 KLASIFIKÁCIA A ETIOPATOGENÉZA GLOMERULOPATIÍ	778
14.4.2 AKÚTNE GLOMERULONEFRITÍDY	792
14.4.3 RÝCHLOPROGREDUJÚCE GLOMERULONEFRITÍDY	796
14.4.4 CHRONICKÉ GLOMERULONEFRITÍDY	800
14.5 TUBULOINTERSTICIÁLNE NEFRITÍDY A INFEKCIE MOČOVÉHO TRAKTU (M. Šašinka)	823
14.5.1 TUBULOINTERSTICIÁLNE NEFRITÍDY (TIN) (M. Šašinka)	823
14.5.2 INFEKCIE MOČOVÉHO TRAKTU (M. Šašinka)	830
14.6 DEDIČNÉ CHOROBY OBLIČIEK A MOČOVÝCH CIEST (L. Kovács)	852
14.6.1 DEDIČNÉ GLOMERULOPATIE	852
14.6.2 KONGENITÁLNY NEFROTICKÝ SYNDRÓM	856
14.6.3 DEDIČNÉ PORUCHY VÝVOJA NEFRÓNU	857
14.6.4 DEDIČNÉ TUBULOPATIE	860
14.7 AKÚTNA RENÁLNA INSUFICIENCIA (M. Šašinka, K. Furková)	869
14.7.1 PRERENÁLNY TYP AKÚTNEJ RENÁLNEJ INSUFICIENCIE	869
14.7.2 RENÁLNY TYP AKÚTNEJ RENÁLNEJ INSUFICIENCIE	870
14.7.3 POSTRENÁLNY TYP AKÚTNEJ RENÁLNEJ INSUFICIENCIE	870

14.7.4 TOXICKÉ POLIEKOVÉ NEFROPATIE	879
14.7.5 HEMOLYTICKO-UREMICKÝ SYNDRÓM	884
14.8 CHRONICKÁ RENÁLNA INSUFICIENCIA (M. Šašinka, L. Podracká)	892
14.9 UROLITIÁZA (L. Podracká)	905
14.9.1 NEFROKALCINÓZA A KALCIOVÉ KAMIENKY	905
14.9.2 OXALÁTOVÉ KAMIENKY	905
14.9.3 FOSFÁTOVÉ KAMIENKY	906
14.9.4 CYSTÍNOVÉ KAMIENKY	906
14.9.5 KAMIENKY PRI PORUCHÁCH METABOLIZMU PURÍNOV	906
15. CHOROBY ENDOKRINNÉHO SYSTÉMU (M. Šašinka, L. Kovács)	909
15.1 HORMÓNY, MEDIÁTORY (L. Kovács)	912
15.1.1 PRENOS INFORMÁCIÍ POMOCOU MEDIÁTOROV	912
15.1.2 MECHANIZMUS ÚČINKU HORMÓNOV	913
15.2 CHOROBY HYPOTALAMO-HYPOFÝZOVÉHO SYSTÉMU (L. Kovács)	914
15.2.1 HYPOTALAMO-ADENOHYPOFÝZOVÝ SYSTÉM	914
15.2.2 HYPOTALAMO-NEUROHYPOFÝZOVÝ SYSTÉM	914
15.2.3 CHOROBY ADENOHYPOFÝZY (Z. Pribilincová, Ž. Mišíková)	914
15.2.4 CHOROBY NEUROHYPOFÝZY (L. Kovács)	916
15.3 CHOROBY ŠTÍTNEJ ŽLAZY (M. Kúseková, J. Strnová)	921
15.3.1 ÚVOD	921
15.3.2 NEDOSTATOK JÓDU	922
15.3.3 STRUMA	923
15.3.4 HYPOTYREÓZA	924
15.3.5 HYPERTYREÓZA	926
15.3.6 ZÁPALLY ŠTÍTNEJ ŽLAZY	929
15.3.7 NÁDORY ŠTÍTNEJ ŽLAZY	930
15.4 PORUCHY METABOLIZMU Ca, P (M. Šašinka, M. Čiljaková)	933
15.4.1 REGULÁCIA METABOLIZMU Ca	933
15.4.2 HYPOKALCIÉMIA	935
15.4.3 TETÁNIA	939
15.4.4 HYPERKALCIÉMIA	940
15.4.5 HYPOPARATYREÓZA	944
15.4.6 HYPERPARATYREÓZA	946
15.5 CHOROBY NADOBLÍČIEK (M. Šašinka, M. Kúseková)	949
15.5.1 ÚVOD (M. Šašinka)	949
15.5.2 HYPOFUNKCIA KÓRY NADOBLÍČIEK (M. Šašinka)	955
15.5.3 HYPERFUNKCIA KÓRY NADOBLÍČIEK (M. Kúseková)	961
15.5.4 KONGENITÁLNA HYPERPLÁZIA NADOBLÍČIEK (M. Kúseková)	966
15.5.5 CHOROBY DRENE NADOBLÍČIEK (M. Šašinka)	971
15.5.6 KORTIKOIDY V LIEČBE NEENDOKRINNÝCH CHORÔB (M. Šašinka)	972
15.6 PORUCHY POHLAVNÝCH ŽLIAZ (M. Šašinka, M. Kúseková)	976
15.6.1 SEMENNÍKY A ICH PORUCHY (M. Kúseková)	976
15.6.2 CHOROBY VAJEČNÍKOV (M. Šašinka)	981
15.6.3 INTERSEX, HERMAFRODITIZMUS (M. Šašinka)	984
15.7 DIABETES MELLITUS (L. Barák)	988
15.7.1 DIABETES MELLITUS TYP 1	988
15.7.2 DIABETES MELLITUS TYP 2	993
15.7.3 INÉ ŠPECIFICKÉ TYPY DIABETU	993
15.7.4 GESTAČNÝ DIABETES	995
15.8 PORUCHY RASTU (L. Košťálová)	996
15.8.1 PODMIENKY RASTU	996
15.8.2 RASTOVÉ OBDOBIA	996
15.8.3 ZNÍŽENÝ RAST	997
15.8.4 VYSOKÝ RAST	1000
16. GENETICKÉ CHOROBY A DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU (L. Kovács)	1003
16.1 GENETIKA ČLOVEKA (L. Kádasi)	1010
16.1.1 GÉNY A ICH VYJADRENIE (EXPRESIA)	1010
16.1.2 EXTRAGÉNOVÁ DNA A OPAKUJÚCE SA SEKVENCIE	1011
16.1.3 PROJEKT LUDSKÉHO GENÓMU	1011
16.1.4 LOKUS, ALELY, GENOTYP, FENOTYP	1011
16.1.5 MUTÁCIE	1012
16.2 CHROMOZÓMOVÉ ABERÁCIE (M. Lukáčová)	1014
16.2.1 CYTOGENETICKÉ VÝŠETROVACIE METÓDY	1014
16.2.2 ROZDELENIE CHROMOZÓMOVÝCH ABERÁCIÍ	1015
16.2.3 NUMERICKÉ ABERÁCIE AUTOZÓMOV	1015
16.2.4 NUMERICKÉ ABERÁCIE GONOZÓMOV	1017
16.2.5 ŠTRUKTÚRNE ABERÁCIE AUTOZÓMOV	1018
16.2.6 ŠTRUKTÚRNE ABERÁCIE GONOZÓMOV	1019
16.2.7 SYNDRÓMY SPONTÁNNEJ INSTABILITY CHROMOZÓMOV	1019
16.2.8 MIKRODELEČNÉ SYNDRÓMY	1019
16.2.9 SYNDRÓM FRAGILNÉHO CHROMOZÓMU X	1020
16.2.10 CHROMOZÓMOVÉ ABERÁCIE A SPONTÁNNE POTRATY	1020

16.3 VRODENÉ MALFORMÁCIE (L. Kovács)	1021
16.3.1 DYSMORFIZMY	1021
16.3.2 MALFORMAČNÉ SYNDRÓMY	1021
16.3.3 SYNDRÓMY S NÍZKYM RASTOM A SPOMALENÝM VÝVOJOM	1022
16.3.4 SYNDRÓMY S NADMERNÝM RASTOM	1022
16.3.5 INÉ SYNDRÓMY	1022
16.4 MULTIFAKTOROVÁ DEDIČNOSŤ (L. Kovács)	1023
16.4.1 POLYMORFNÉ ALELY	1023
16.4.2 GENETICKÁ HETEROGÉNNOSŤ	1023
16.4.3 PRAH RIZIKA MULTIFAKTOROVÉHO ZNAKU	1023
16.4.4 EMPIRICKÉ RIZIKO REKURENCIE MULTIFAKTOROVÉHO ZNAKU	1023
16.4.5 INTERAKCIA MEDZI GENETICKÝMI STAVMI A ENVIRONMENTÁLNYMI FAKTORMI	1024
16.5 MONOGÉNOVÉ CHOROBY (L. Kovács, E. Kádasi)	1025
16.5.1 GENETICKÁ HETEROGÉNNOSŤ MONOGÉNOVÝCH CHORÔB	1025
16.5.2 AUTOZÓMOVO DOMINANTNÉ CHOROBY	1025
16.5.3 AUTOZÓMOVO RECESÍVNE CHOROBY	1026
16.5.4 CHOROBY VIAZANÉ NA POHLAVIE	1026
16.5.5 NETRADIČNÉ FORMY DEDIČNOSTI	1027
16.5.6 MOLEKULOVÉ METÓDY DIAGNOSTIKY DEDIČNÝCH CHORÔB (L. Kádasi)	1027
16.5.7 PREVENČIA GENETICKÝCH CHORÔB (M. Lukáčová)	1030
16.6 KLINICKÉ FENOTYPY DEDIČNÝCH PORÚCH METABOLIZMU (V. Bzdúch)	1033
16.6.1 KLINICKÉ FENOTYPY DEDIČNÝCH PORÚCH METABOLIZMU V NOVORODENECKOM VEKU	1033
16.6.2 KLINICKÉ FENOTYPY DEDIČNÝCH PORÚCH METABOLIZMU V DOJČENSKOM A DETSKOM VEKU	1034
16.7 BIOCHEMICKÁ DIAGNOSTIKA (D. Behúlová)	1037
16.7.1 SELEKTÍVNY SKRÍNING DEDIČNÝCH PORÚCH METABOLIZMU	1037
16.8. AMINOACIDÚRIE A HYPERAMINOACIDÉMIE (M. Šašinka)	1040
16.8.1 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU AROMATICKÝCH AMINOKYSELÍN	1040
16.8.2 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU AMINOKYSELÍN OBSAHUJÚCICH SÍRU	1044
16.8.3 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU KYSELINY GLUTÁMOVEJ	1045
16.8.4 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU AMINOKYSELÍN S ROZVETVENÝM REŤAZCOM A ORGANICKÉ ACIDÉMIE	1046
16.8.5 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU AMINOKYSELÍN ORNITÍNOVÉHO CYKLU	1048
16.8.6 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU HETEROCYKlickÝCH AMINOKYSELÍN	1050
16.8.7 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU GLYCÍNU	1051
16.8.8 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU IMINOKYSELÍN	1052
16.8.9 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU LYZÍNU A OH-LYZÍNU	1052
16.8.10 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU BETA-AMINOKYSELÍN	1053
16.8.11 GENERALIZOVANÉ AMINOACIDÚRIE	1053
16.8.12 SEKUNDÁRNE AMINOACIDÚRIE	1053
16.9 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU SACHARIDOV (M. Šašinka, V. Bzdúch)	1054
16.9.1 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU GALAKTÓZY	1054
16.9.2 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU FRUKTÓZY	1055
16.9.3 HYPERACIDÉMIA KYSELINY MLIEČNEJ	1056
16.9.4 GLYKOGENÓZY	1057
16.9.5 PENTOZÚRIE	1060
16.9.6 HYPOGLYKÉMIE	1060
16.10 DEDIČNÉ PORUCHY β-OXIDÁCIE MASTNÝCH KYSELÍN (L. Kovács, M. Šašinka)	1065
16.10.1 DEFEKTY KARNITÍNOVÉHO CYKLU	1065
16.10.2 DEFEKTY β -OXIDÁCIE MASTNÝCH KYSELÍN	1066
16.10.3 DEFEKTY SYNTÉZY KETOLÁTOK	1066
16.10.4 DEFEKTY UTILIZÁCIE KETOLÁTOK	1066
16.11 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU LIPOPROTEÍNOV (L. Kovács, A. Hlavatá)	1067
16.11.1 METABOLIZMUS TUKOV	1067
16.11.2 PRIMÁRNE GENETICKÉ DYSLIPOPROTEINÉMIE	1067
16.11.3 HYPERCHOLESTEROLÉMIE SO ZVÝŠENOU KONCENTRÁCIU TRIACYLGLYCEROLU	1068
16.11.4 HYPERCHOLESTEROLÉMIE S VEIMI VYSOKOU KONCENTRÁCIU TRIACYLGLYCEROLU	1069
16.11.5 CHOROBY S NÍZKOU PLAZMATICKOU KONCENTRÁCIU CHOLESTEROLU	1070
16.11.6 POLYGENNE PODMIENENÉ PRIMÁRNE PORUCHY LIPOPROTEÍNOV.	1071
16.11.7 SEKUNDÁRNE PORUCHY METABOLIZMU LIPOPROTEÍNOV	1071
16.11.8 SKRÍNING DYSLIPOPROTEINÉMII.	1072
16.11.9 KOMPLEXNÁ TERAPIA HYPERLIPOPROTEINÉMII	???
16.12 DEDIČNÉ CHOROBY INTRACELULÁRNYCH ORGANEL (A. Hlavatá, M. Šašinka)	1074
16.12.1 LYZOZÓMOVÉ CHOROBY	1074
16.12.2 MUKOPOLYSACHARIDÓZY	1074
16.12.3 LIPIDÓZY	1076
16.12.4 PEROXIZÓMOVÉ CHOROBY	1080
16.13 MITOCHONDRIOVÉ CHOROBY (L. Kovács)	1083
16.13.1 MITOCHONDRIOVÁ DEDIČNOSŤ	1083
16.13.2 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA MITOCHONDRIOVÝCH CHORÔB	1084
16.13.3 DELÉCIE A DUPLIKÁCIE mtDNA	1084
16.13.4 BODOVÉ MUTÁCIE tRNA	1084
16.13.5 PORUCHY SYNTÉZY MITOCHONDRIOVÝCH SUBJEDNOTIEK RESPIRAČNÉHO REŤAZCA	1084
16.13.6 CHOROBY NÁSLEDKOM MUTÁCII NUKLEÁRNEJ DNA	1085

16.14 INÉ DEDIČNÉ METABOLICKÉ PORUCHY (M. Šašinka)	1086
16.14.1 DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU ŽELEZA A MEDI (J. Zlocha)	1086
16.14.2 DPM PURÍNOV A PYRIMIDÍNOV	1087
16.14.3 DEDIČNÉ PORUCHY GLYKOZYLÁCIE (A. Hlavatá)	1088
16.14.4 FARMAKOGENETICKÉ DEDIČNÉ PORUCHY METABOLIZMU (M. Šašinka)	1089
17. CHOROBY KOŽE (T. Danilla)	1093
17.1 POŠKODENIE KOŽE Z FYZIKÁLNYCH A CHEMICKÝCH PRÍČIN	1098
17.1.1 POŠKODENIA Z MECHANICKÝCH PRÍČIN	1098
17.1.2 CHOROBY SPÔSOBENÉ TERMICKÝMI VPLYVMI	1098
17.1.3 POŠKODENIE KOŽE UV A IONIZUJÚCIM ŽIARENÍM	1098
17.1.4 POŠKODENIE KOŽE CHEMICKÝMI LÁTKAMI	1099
17.2 DERMATÓZY VYVOLANÉ BIOLOGICKÝMI ČINITEĽMI	1100
17.2.1 VÍRUSOVÉ CHOROBY KOŽE	1100
17.2.2 DERMATÓZY VYVOLANÉ BAKTÉRIAMI	1101
17.2.3 MYKOTICKÉ INFEKcie KOŽE	1103
17.2.4 EPIZOONÓZY	1105
17.2.5 CHOROBY KOŽE ZAPRÍČINENÉ ČERVAMI	1106
17.3 EKZÉM A DERMATITÍDA	1107
17.3.1 DERMATITIS CONTACTA TOXICA	1107
17.3.2 DERMATITIS CONTACTA CHRONICA	1107
17.3.3 ECZEMA CONTACTUM	1107
17.3.4 ECZEMA MICROBIALE	1107
17.3.5 DERMATITIS ATOPICA	1108
17.3.6 DERMATITIS SEBORRHOICA	1109
17.4 ERYTÉMOVÉ, ERYTEMATOSKVAMÓZNE, PAPULÓZNE, BULÓZNE A PUSTULÓZNE DERMATÓZY	1110
17.4.1 ERYTÉMOVÉ DERMATÓZY	1110
17.4.2 ERYTEMATOSKVAMÓZNE DERMATÓZY	1110
17.4.3 BULÓZNE DERMATÓZY	1112
17.4.4 PUSTULÓZNE DERMATÓZY	1113
17.4.5 URTICARIA	1114
17.4.6 EXANTHEMA MEDICAMENTOSUM	1114
17.5 PRURITUS A PRURIGO	1115
17.5.1 PRURIGO SIMPLEX ACUTA (STROPHULUS INFANTUM)	1115
17.5.2 PRURIGO SIMPLEX SUBACUTA	1115
17.5.3 PRURIGO SIMPLEX CHRONICA A PRURIGO NODULARIS HYDE	1115
17.6 CHOROBY SPOJIVA	1116
17.6.1 LUPUS ERYTHEMATOSUS CHRONICUS DISCOIDES	1116
17.6.2 SCLERODERMIA CIRCUMSCRIPTA	1116
17.6.3 SCLERODERMIA DIFFUSA SEU PROGRESSIVA	1116
17.6.4 DERMATOMYOSITIS	1116
17.6.5 SCLEREMA NEONATORUM	1116
17.6.6 LICHEN SCLEROSUS ET ATROPHICUS	1116
17.6.7 ANETODERMA	1117
17.6.8 POIKILODERMA CONGENITALIS	1117
17.6.9 PSEDOXANTHOMA ELASTICUM	1117
17.6.10 CUTIS HYPERELASTICA	1117
17.6.11 PROGERIA	1117
17.6.12 TYLOSITAS ARTICULI	1117
17.6.13 KELOID A HYPERTROFICKÁ JAZVA	1117
17.6.14 STRIE	1117
17.7 PORUCHY KRVNÝCH A LYMFATICKÝCH CIEV	1118
17.7.1 ERYTHROCYANOSIS CRURUM PUELLARUM	1118
17.7.2 ACROCYANOSIS (ACROASPHYXIA)	1118
17.7.3 VASCULITIS ALLERGICA	1118
17.7.4 VARICES CRURIS	1118
17.7.5 LYMFEDÉMY	1118
17.8 PORUCHY PIGMENTÁCIE	1119
17.8.1 EPHELIDES (PEHY)	1119
17.8.2 LENTIGOPOLYPOSIS (SYNDROMA PEUTZ-JEGHERS-KLOSTERMANN)	1119
17.8.3 LENTIGINOSIS ERUPTIVA	1119
17.8.4 CHLOASMA	1119
17.8.5 ALBINIZMUS	1119
17.8.6 VITILLIGO	1119
17.8.7 KAROTINÓZA (AURANTIASIS)	1119
17.9 GRANULÓMOVÉ DERMATÓZY	1120
17.9.1 GRANULOMA ANULARE	1120
17.9.2 GRANULOMA GLUTEALE INFANTUM	1120
17.9.3 GRANULÓM OKOLO CUDZIEHO TELESA	1120
17.10 CHOROBY KOŽNÝCH ADNEXOV	1121
17.10.1 CHOROBY MAZOVÝCH ŽLIAZ	1121
17.10.2 CHOROBY EKRINNÝCH A APOKRINNÝCH ŽLIAZ	1121
17.10.3 CHOROBY VLASOV A NECHTOV	1121
17.11 GENODERMATÓZY	1123

17.11.1	ICHTYÓZY	1123
17.11.2	MECHANOBULÓZNE DERMATÓZY (EPIDERMOLYSIS BULLOSA)	1124
17.12	KOŽNÉ NEVY	1125
17.12.1	EPIDERMÓVÉ A ADNEXOVÉ NEVY	1125
17.12.2	MEZODERMÓVÉ NEVY	1125
17.12.3	NEVY Z CIEV	1125
17.12.4	MELANOCYTOVÉ NEVY	1125
17.13	NOVOTVARY KOŽE	1127
17.13.1	NEZHUBNÉ NÁDORY	1127
17.13.2	MALÍGNE NÁDORY KOŽE	1128
17.14	PROLIFERÁCIA FAGOCYTOVO-MAKROFÁGOVÉHO SYSTÉMU	1129
17.14.1	MASTOCYTOSIS	1129
17.14.2	HISTIOCYTÓZY	1129
17.15	CHOROBY PRENÁŠANÉ SEXUÁLNYM STYKOM	1130
17.15.1	GONORRHOEA (kvapavka)	1130
17.15.2	SYPHILIS	1130
17.14.3	ULCUS MOLLE	1131
17.14.3	LYMPHOGRANULOMA VENEREUM	1131
17.14.5	BALANITIS, BALANOPOSTHITIS	1131
17.14.6	TRICHOMONIASIS	1131
17.14.7	INÉ INFEKCIE	1131
18.	DETSKÁ OTORINOLARYNGOLÓGIA (I. Jakubíková)	1133
18.1	VRODENÉ CHYBY ORL ORGÁNOV	1135
18.1.1	VRODENÉ CHYBY UCHA	1135
18.1.2	VRODENÉ CHYBY NOSA A PRINOSOVÝCH DUTÍN	1136
18.1.3	VRODENÉ CHYBY HLTANA	1137
18.1.4	VRODENÉ CHYBY HRTANA	1137
18.2	ZÁPALOVÉ CHOROBY	1140
18.2.1	ZÁPALY STREDNÉHO UCHA	1140
18.2.2	ZÁPALY PRINOSOVÝCH DUTÍN	1142
18.2.3	ZÁPALY HLTANA	1144
18.2.4	ZÁPALY HRTANA	1145
18.3	CUDZIE TELESÁ V ORL ORGÁNOCH	1146
18.3.1	CUDZIE TELESO V UCHU	1146
18.3.2	CUDZIE TELESO V NOSE	1146
18.3.3	CUDZIE TELESO V HLTANE	1146
18.3.4	CUDZIE TELESO V HRTANE, V PRIEDUŠNICI A V PRIEDUŠKÁCH	1146
18.3.5	CUDZIE TELESO V PAŽERÁKU	1147
18.4	PORUCHY SLUCHU	1148
19.	ZÁKLADY OFTALMOLÓGIE PRE PEDIATRA (A. Gerinec)	1151
19.1	ÚVOD	1153
19.2	SLEPOTA A SLABOZRAKOSŤ	1154
19.3	NEZÁVAŽNÁ ČASŤA OČNÁ PATOLÓGIA	1155
19.3.1	PATOLÓGIA SLZNÝCH CIEST	1155
19.3.2	PATOLÓGIA MIHALNÍC	1155
19.3.3	PATOLÓGIA SPOJOVIEK	1155
19.3.4	REFRAKČNÉ ANOMÁLIE	1156
19.3.5	STRABIZMUS	1157
19.3.6	AMBLYOPIA	1157
19.3.7	DYSCHROMATOPSIE	1157
19.4	ZÁVAŽNÁ OČNÁ PATOLÓGIA	1158
19.4.1	NEUROOFTALMOLÓGIA	1158
19.4.2	CHOROBY SIETNICE	1158
19.4.3	OKULÁRNE DYSGENÉZY	1159
19.4.4	PATOLÓGIA ŠOŠOVKY	1159
19.4.5	UVEITÍDY	1160
19.4.6	EXOFTALMUS	1160
19.4.7	TRAUMA OKA	1160
19.4.8	SYSTÉMOVÉ CHOROBY SPOJIVA	1160
19.5	POVINNOSTI PEDIATRA PRI SLEDOVANÍ VÝVOJA A STAVU DETSKÉHO ZRAKU	1161
20.	DETSKÁ NEUROLÓGIA (P. Sýkora)	1163
20.1	VRODENÉ A DEDIČNÉ CHOROBY CNS	1165
20.1.1	PORUCHY VÝVOJA CN	1165
20.1.2	NEUROKUTÁNNE SYNDRÓMY	1165
20.1.3	DETSKÁ MOZGOVÁ OBRNA	1166
20.1.4	HYDROCEFALUS	1167
20.2	CEREBROVASKULÁRNE CHOROBY	1169
20.2.1	INTRACEREBRÁLNE KRVÁCANIE	1169
20.2.2	MOZGOVÝ INFARKT	1169
20.3	ZÁPALOVÉ CHOROBY CNS	1170
20.3.1	MENINGITÍDA	1170

20.3.2 ENCEFALITÍDA	1170
20.4 PORUCHY SPÁNKU	1172
20.4.1 DYSSOMNIE	1172
20.4.2 PARASOMNIE	1172
20.5 ZÁCHVATOVÉ CHOROBY	1173
20.5.1 EPILEPSIA	1173
20.5.2 NEEPILEPTICKÉ ZÁCHVATOVÉ STAVY	1175
20.6 NERVOVOSVALOVÉ CHOROBY	1177
20.6.1 SPINÁLNE SVALOVÉ ATROFIE	1177
20.6.2 DEDIČNÁ SENZITÍVNO-MOTORICKÁ POLYNEUROPATIA	1177
20.6.3 AKÚTNA ZÁPALOVÁ DEMYELINIZAČNÁ NEUROPATIA	1177
20.6.4 MYASTHENIA GRAVIS	1178
20.6.5 SVALOVÉ DYSTROFIE	1178
20.6.6 POLYMYOZITÍDA a DERMATOMYOZITÍDA	1178
20.7 ÚRAZY MOZGU	1179
20.7.1 OTRAS MOZGU	1179
20.7.2 ZMLIAŽDENIE MOZGU	1179
20.7.3 AKÚTNE EPIDURÁLNE A SUBDURÁLNE KRVÁCANIE	1179
20.7.4 TRAUMATICKÝ APALICKÝ SYNDRÓM	1179
20.8 NEUROMETABOLICKÉ CHOROBY CNS	1180
20.8.1 MITOCHONDRIOVÉ PORUCHY	1180
20.8.2 LYZOZÓMOVÉ PORUCHY	1180
20.8.3 PEROXIZÓMOVÉ CHOROBY	1180
21. DETSKÁ GYNEKOLÓGIA (J. Nižňanská)	1181
21.1 ÚVOD	1183
21.2 VYŠETRENIE V DETSKEJ GYNEKOLÓGII	1184
21.2.1 VAGINOSKOPIA	1184
21.2.2 PALPÁČNÉ BIMANUÁLNE VYŠETRENIE PER RECTUM	1184
21.2.3 ZOBRAZOVACIE METÓDY V DETSKEJ GYNEKOLÓGII	1184
21.3 GYNEKOLOGICKÉ HODNOTENIE DETSKÉHO VEKU A KLINICKÁ ANATÓMIA	1185
21.4 VRODENÉ VÝVOJOVÉ CHYBY RODIDIEL	1187
21.5 ZÁPALOVÉ CHOROBY V DETSKEJ GYNEKOLÓGII	1188
21.5.1 NOVORODENECKÉ OBDOBIE	1188
21.5.2 POKOJOVÉ OBDOBIE	1188
21.5.3 OBDOBIE DOSPIEVANIA	1189
21.5.4 ZÁPALOVÉ CHOROBY VNÚTORNÉHO GENITÁLU	1189
21.6 CUDZIE TELESO V POŠVE	1190
21.7 PORANENIA GENITÁLU	1191
21.8 SYNECHIA VULVAE INFANTUM	1192
21.9 PORUCHY MENŠTRUAČNÉHO CYKLU	1193
21.8.1 DYSFUNKČNÉ KRVÁCANIE	1193
21.8.2 AMENOREA	1194
21.10 TEHOTNOSŤ U ADOLESCENTIEK	1196
21.11 ENDOMETRIÓZA U ADOLESCENTIEK	1197
21.12 ANTIKONCEPCIA ADOLESCENTIEK	1198
22. DETSKÁ ORTOPÉDIA (M. Kokavec)	1199
22.1 ZÁPALOVÉ CHOROBY KOSTÍ (osteomyelitis)	1201
22.1.1 AKÚTNA OSTEOMYELITÍDA	1201
22.1.2 CHRONICKÁ OSTEOMYELITÍDA	1201
22.1.3 KOSTNÁ A KLBOVÁ TUBERKULÓZA	1201
22.1.4 OSOBITNÉ FORMY CHRONICKEJ OSTEOMYELITÍDY	1202
22.2 VRODENÉ DEFORMITY KONČATÍN	1203
22.2.1 ZMENY DĹŽKY KONČATINY	1203
22.2.2 VRODENÉ A ZÍSKANÉ DEFORMITY NOHY	1203
22.2.3 VRODENÉ A ZÍSKANÉ DEFORMITY KOLENA	1205
22.2.4 VRODENÉ, VÝVOJOVÉ A ZÍSKANÉ DEFORMITY BEDRA	1206
22.3 VRODENÉ A ZÍSKANÉ DEFORMITY CHRBTICE	1213
22.3.1 SKOLIÓZA	1213
22.3.2 KYFÓZA	1214
22.3.3 SPONDYLOLÝZA A SPONDYLOLISTÉZA	1215
22.3.4 PRIDRUŽENÉ CHOROBY KRČNEJ CHRBTICE, RAMENA A HRUDNÍKA	1215
22.3.5 SPONDYLODISCITÍDA	1216
22.4 TRAUMA V DETSKOM VEKU	1217
23. SOLÍDNE TUMORY U DETÍ (S. Dluholucký, T. Stančoková)	1219
23.1 VŠEOBECNÉ ASPEKTY	1221
23.1.1 BIOLOGICKÉ VLASTNOSTI NÁDOROVÝCH BUNIEK	1221
23.1.2 MECHANIZMY ONKOGÉNNEJ AKTIVÁCIE	1221
23.2 EPIDEMIOLOGIA DETSKÝCH NÁDOROV	1224
23.3 ŠPECIFICKÉ VLASTNOSTI NÁDOROV DETSKÉHO VEKU	1226
23.4 MEDZINÁRODNÁ KLASIFIKÁCIA DETSKÝCH NÁDOROV	1237
23.5 ŠPECIÁLNA ČASŤ	1238

23.5.1 NÁDORY CENTRÁLNEHO NERVOVÉHO SYSTÉMU	1238
23.5.2 NEUROBLASTÓM	1239
23.5.3 NEFROBLASTÓM (Wilmsov tumor)	1241
23.5.4 RABDOMYOSARKÓM	1242
23.5.5 SARKÓMY MÁKKÝCH TKANÍV	1243
23.5.6 RETINOBLASTÓM	1243
23.5.7 MALÍGNE NÁDORY KOSTÍ	1244
23.5.8 HISTIOCYTOVÉ SYNDRÓMY	1245
23.5.9 GERMINÁLNE TUMORY	1246
23.5.10 OSTATNÉ DETSKÉ NÁDORY	1247
23.6 PERSPEKTÍVY DETSKEJ ONKOLÓGIE	1248
24. OTRAVY V DETSKOM VEKU (T. Šagát, S. Plačková)	1249
24.1 ZÁKLADNÝ PRÍSTUP K OTRÁVENÉMU DIETĀTU	1251
24.1.1 EPIDEMIOLOGIA OTRÁV U DETÍ (S. Plačková, B. Cagáňová, J. Kresánek)	1251
24.1.2 ZÁKLADNÝ DIAGNOSTICKÝ A LIEČEBNÝ POSTUP (T. Šagát)	1251
24.1.3 TOXIKOLOGICKÉ VYŠETRENIE (A. Svobodová, K. Schmidtová)	1255
24.1.4 TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM (S. Plačková, B. Cagáňová)	1256
24.2 PREVENČIA ĎALŠEJ ABSORPCIE JEDU	1257
24.2.1 DEKONTAMINÁCIA KOŽE A OČÍ (P. Trnka)	1257
24.2.2 DEKONTAMINÁCIA TRÁVIACEHO TRAKTU (T. Šagát)	1257
24.3 ELIMINÁCIA JEDU Z KRVI A TKANÍV	1259
24.3.1 FORSÍROVANÁ DIURÉZA A ZMENA pH MOČU (I. Novák)	1259
24.3.2 GASTROINTESTINÁLNA DIALÝZA (T. Šagát)	1259
24.3.3 HEMODIALÝZA, HEMOPERFÚZIA, PLAZMAFERÉZA (J. Tuhársky)	1260
24.3.4 PROTIJEDY (S. Plačková, I. Batora, J. Kresánek)	1260
24.4 LIEČBA OTRÁV LIEKMI A CHEMICKÝMI LÁTKAMI	1264
24.4.1 OTRAVA TEOFYLÍNOM (P. Trnka, T. Šagát)	1264
24.4.2 OTRAVA TRICYKlickÝMI ANTIDEPRESÍVAMI (P. Trnka, T. Šagát)	1265
24.4.3 OTRAVA ALKOHOLMI A GLYKOLMI (T. Šagát)	1266
24.4.4 OTRAVA PARACETAMOLOM (ACETAMINOFÉNOM) (I. Novák, T. Šagát)	1268
24.4.5 OTRAVA SALICYLANMI (I. Novák, T. Šagát)	1270
24.4.6 OTRAVA UHLOVODÍKMI (T. Šagát)	1271
24.4.7 POŽITIE KYSELÍN A LÚHOV (T. Šagát)	1272
24.4.8 OTRAVA ŽELEZOM (T. Šagát)	1273
24.4.9 OTRAVA ORGANOFOSFOROVÝMI INSEKTICÍDAMI A KARBAMÁTMI (T. Šagát, I. Topoľský)	1274
24.4.10 OTRAVA HUBAMI (D. Csomor, T. Šagát, J. Tuhársky)	1275
24.4.11 OTRAVY DROGAMI (J. Kresánek, S. Plačková, J. Tuhársky)	1278
24.4.12 OTRAVA ŤAŽKÝMI KOVMÍ (T. Šagát, I. Topoľský)	1279
24.5 INÉ OTRAVY	1282
24.5.1 UHRYZNUTIE VRETEŇICOU (J. Kresánek, S. Plačková)	1282
24.5.2 INTOXIKÁCIE RASTLINAMI A ICH PLODMÍ (S. Plačková, J. Kresánek, B. Cagáňová)	1283
25. BIOCHEMICKÉ HODNOTY (D. Meško)	1287
25.1 LABORÁTORNE TESTY A VYŠETROVANIE BIOLOGICKÝCH MATERIÁLOV	1289
25.2 REFERENČNÉ HODNOTY LABORÁTORNYCH VYŠETRENÍ DETÍ	1291
25.3 REFERENČNÉ HODNOTY BIOCHEMICKÝCH PARAMETROV	1294
25.4 KONVERZNÉ FAKTORY MEDZI KONVENČNÝMI JEDNOTKAMI A JEDNOTKAMI „SYSTEME INTERNATIONAL“ (SI)	1330
25.5 INDIKÁCIE VYBRATÝCH LABORÁTORNYCH PARAMETROV	1336
FAREBNÁ PRÍLOHA	1343
REGISTER	1375